

۱۳۸۱ / ۲ / ۲۹

بسم الله الرحمن الرحيم

بررسی آثار لیزر فرابنفش اکسایمر KrF برآشکارسازهای
ردپای هسته ای حالت جامد

۰۱۷۱۲۱

به وسیلهٔ
محمد مسعود هاشمی

پایان نامه

ارائه شده به معاونت تحصیلات تكمیلی به عنوان بخشی
از فعالیت‌های تحصیلی لازم برای اخذ درجه کارشناسی ارشد

در رشتهٔ

مهندسی هسته ای - مهندسی راکتور
از دانشگاه شیراز

۴۰۴۲۹

شیراز

جمهوری اسلامی ایران

ارزیابی شده توسط کمیته پایان نامه با درجه : عالی

دکتر پرویز پروین، استادیار دانشکده فیزیک دانشگاه صنعتی امیر کبیر
(رئیس کمیته)

دکتر محمد رضا نعمت‌اللهی، استادیار مهندسی هسته ای (رئیس کمیته)
دکتر کمال حداد، استادیار مهندسی هسته ای
مهندس سیمین مهدیزاده، مریض مهندسی هسته ای

آذر ۱۳۸۰

۰۴۴۶۹

به خاطره ی گرامی مادر عزیزم

تقدیم به:

همسرم که رنج تحصیل مرا به جان خرید

و

تقدیم به:

فرزند عزیزم

۱۹۸۴

سپاسگزاری

بدین وسیله از استادی محترم جناب آقای دکتر پرویز پروین و جناب آقای دکتر محمد رضا نعمت‌اللهی که مسؤولیت راهنمایی و هدایت این پروژه را بر عهده داشته‌اند، تشکر می‌کنم.

همچنین از استاد گرامی جناب آقای سید مهران کاتوزی عضو هیئت علمی امور حفاظت در برابر اشعة سازمان انرژی اتمی ایران (استاد مشاور پروژه) که بدون مساعدتهای ایشان انجام این پروژه میسر نبود، تشکر و قدردانی می‌نمایم.
و در صحن لازم می‌دانم از:

جناب آقای بابک ژاله دانشجوی دکترای دانشگاه صنعتی امیر کبیر که در مدت انجام این پروژه در تمام زمینه‌ها از کمکهای ایشان بهره مند بوده‌است،
جناب آقای دکتر مهدی غیاثی نژاد مدیر کل امور حفاظت در برابر اشعة ای سازمان انرژی اتمی ایران،

جناب آقای دکتر کمال حداد رئیس بخش مهندسی هسته‌ای دانشگاه شیراز،
سرکار خانم مهندس سیمین مهدیزاده عضو هیئت علمی بخش مهندسی هسته‌ای دانشگاه شیراز،

سرکار خانم زهرا زمانی عضو هیئت علمی سازمان انرژی اتمی ایران،
جناب آقای مجید خشنودی عضو هیئت علمی سازمان انرژی اتمی ایران،
و جناب آقای نادر آدبیه از آزمایشگاه دزیمتري نوترون سازمان انرژی اتمی ایران،
تشکر و قدردانی نمایم.

چکیده

بررسی آثار لیزر فرابنفش اکسایمر KrF بر آشکار سازهای رد پای هسته ای حالت جامد

بوسیله

محمد مسعود هاشمی

آشکار سازهای بلیمری رد پای هسته ای قادر به ثبت رد پای ذرات یونیزه پر اثرشی مانند پاره های شکافت ذرات آلفا و پروتونهای پس زده ناشی از نوترونها سریع میباشند. هر ذره یونیزه در برخورد با پلیمر باعث شکست زنجیرهای پلیمری میشود و نقاط حساسی در زنجیره های پلیمری قطع شده بوجود می آیند. در پلیمر پرتو ندیده سرعت خورش کلی V_b بصور معمول در مرتبه $\sim 10 \mu\text{m/hr}$ است، در حالیکه سرعت خورش ردپا V_h چندین برابر بیشتر است. تنابر این در نمونه های پرتو دیده ردپاهای نیز که در مقیاس nm وغیر قابل رؤیت میباشد پس از یک زمان خورش معین بقدرتی بزرگ میشوند که بتوان آنها را با جشم غیر سلح نیز دید.

هنگامیکه بلیمر توسط تابش های فرابنفش لیزری پرتو دهی میشود، دو پدیده اتصال شبکه ای و قطع زنجیره ای ناهم رقابت میکنند. با آزمایش هایی که روی میزان اتصال شکه ای آشکار ساز لکسان پرتو دهی شده با لیزر KrF(248nm) انجام شده است، مشخص گردید که ت بش

باریکه لیزر KrF باعث شده که درجه اتصال شبکه ای در این پلیمر افزایش یابد. بعبارت دیگر سطح این پلیمر سخت گردیده است.

در این پروژه اثر پیش پرتودهی باریکه لیزر فرابنفش KrF(248nm) بر چگالی ردپاها و آستانه انرژی ثبت ذرات آلفا بررسی شده است. ابتدا نمونه های آشکار سازهای لکسان با باریکه لیزر اکسایمر KrF در چگالی های انرژی مختلف پرتودهی گردید. سپس نمونه های تابش یافته بالیزر فرابنفش و نمونه های بدون پیش تابش توسط ذرات آلفا ناشی از چشم مانند Am²⁴¹ با انرژی معین در شار- زمانهای مختلف پرتودهی شدند. برای تعیین آستانه انرژی ثبت ردپاها دو دسته نمونه های پلیمری باذرات آلفا در انرژیهای مختلف و شارzman ثابت پرتودهی شده اند. سپس تمامی نمونه ها توسط روش خورش الکتروشیمیائی(ECE) در شرایط یکسان خورش و ردپاهای آشکارشده توسط میکروسکوپ نوری بمنظور تعیین چگالی ردپاهای ذرات آلفا شمارش گردید. نتایج نشان داده است که آستانه ثبت ذرات آلفا با پیش پرتودهی UV به دلیل سختی سطحی پلیمر قدری افزایش می- یابد.

همچنین چگالی ردپاهای نوترون سریع، در دو حالت پیش پرتودهی شده با لیزر فرابنفش KrF(248nm) و بسون پیش پرتودهی بررسی و مقایسه گردیده اند.

لازم به ذکر است این پروژه به نوبه خود کر جدیدی می باشد که تاکنون گزارشی مشابه آن مشاهده نکرده ایم و در حال تهیه یک گزارش جهت ارائه به زورنال بین المللی Radiation Measurements می باشیم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فهرست جداول
۲	فهرست اشکال
۳	فصل اول: مقدمه
۴	فصل دوم: مروری بر تحقیقات گذشته
۵	فصل سوم: آشکارسازهای ردپایی هسته‌ای حالت جامد پلیمری
۶	۱-۳ - مقدمه
۷	۲-۳ - مکانیزم تشکیل ردپا و مواد نارسانا
۸	۳-۳ - مکانیزم های تشکیل ردپا (تئوری)
۹	۴-۳ - مکانیزم تخریب پرتو شیمیایی
۱۰	۵-۳ - ردپاهای ذره باردار در پلیمر
۱۱	۶-۳ - ویژگی های خورش ردپاها در پلیمر
۱۲	۷-۳ - متداولترین و روش‌های خورش
۱۳	۸-۳ - خورش شیمیایی
۱۴	۹-۳ - خورش الکتروشیمیایی
۱۵	۱۰-۳ - فرآیند شیمیایی خورش در پلیمرها
۱۶	۱۰-۱-۱ - فرآیند خورش در پلی کربنات (لکسان)
۱۷	۱۰-۲ - فرآیند خورش در CR-۳۹
۱۸	۱۱-۳ - مدل خورش پلی کربنات
۱۹	۱۲-۳ - آمرز و روش‌های شمارش ردپا
۲۰	فصل چهارم: ساز و کاربره کنش لیزر با پلیمر
۲۱	۱-۴ - جسمه های سور فرینق
۲۲	۲-۴ - لیزر
۲۳	۳-۴ - لیزرهای اکسایسر

۴۰	۴-۴- مروری بر تاریخچه لیزرهای اکسایمر
۴۱	۴-۵- سینتیک لیزر KitF
۴۳	۴-۶- لیزر و پلیمر
۴۵	۴-۷- ساز و کارهای بر هم کنش نور لیزر با پلیمر
۴۶	۴-۸- نور کندگی
۵۵	۴-۹- مدل نور کندگی
۵۸	۴-۱۰- اندر کنش ذره با ماده
۶۲	فصل پنجم- آزمایش‌های انجام شده
۶۲	۱-۱- بررسی اثر لیزر اکسایمر بر چگالی سطحی ردپاهای ذرات آلفا در پلیمر لگزان
۷۳	۱-۲- بررسی اثر لیزر اکسایمر بر آستانه انرژی ثبت ذرات آلفا
۷۶	۱-۳- بررسی اثر لیزر بر روی چگالی سطحی ردپاهای مربوط به نوترونها تند
۷۶	۱-۳-۱- چشمehای نوترون
۷۷	۱-۳-۲- شرایط پرتو دهی
۸۴	فصل ششم: بحث و نتیجه گیری و پیشنهادها
۸۴	۱-۱- تجزیه و تحلیل آماری
۸۹	۱-۲- نتیجه گیری و پیشنهادها
۹۰	۱-۳- مقایسه با تحقیقات دیگر
۹۱	پیوست یک: کاربرد SSNTD ها در علم و تکنولوژی
۹۱	یک-۱- مقدمه
۹۲	یک-۲- علم هسته ای
۹۲	یک-۲-۱- پدیده های شکافت و مطالعات وابسته
۹۴	یک-۲-۲- سایر واکنشهایی هسته ای
۹۵	یک-۲-۳- واکنشهای یون سنگین کم انرژی
۹۶	یک-۲-۴- مطالعات شکافت پیون - القایی
۹۷	یک-۲-۵- کاربرد های یون سنگین پر انرژی
۹۸	یک-۲-۶- رادیو اکتیویته مركب
۹۹	یک-۲-۷- فیریک بجومی و اشعه کیفانی
۹۹	یک-۲-۸- مطالعات نمونه وابسته به ماده
۱۰۰	یک-۲-۹- شبکه سنگین
۱۰۱	یک-۳- زمین شناسی - زئو فیریک

۱۰۱	یک-۳-۱- ساز سنجی ردپایی شکافت
۱۰۲	یک-۳-۲- اکتشاف معدن
۱۰۴	یک-۳-۳- کاربردهای ژئوفیزیکی
۱۰۵	یک-۴- علم محیط زیست
۱۰۵	یک-۴-۱- دزیمتری رادن
۱۰۵	یک-۴-۲- دزیمتری نوترون
۱۰۶	یک-۴-۳- تنفس ذرات معلق در هوای آلفا فعال
۱۰۷	یک-۴-۴- سرب در دندانها
۱۰۸	یک-۴-۵- فیلترها
۱۰۹	یک-۵- تصویر برداری

۱۱۱	پیوست دو
	فهرست منابع
۱۱۲	الف - منابع فارسی
۱۱۳	ب- منابع انگلیسی چکیده و صفحه عنوان به انگلیسی

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۵	جدول(۱-۱)- آشکارسازهای SSNTD متداول
۱۴	جدول(۱-۲)- شریط خورش برای آشکارسازها
۲۴	جدول(۲-۱)- برخی از محصولهای خورش متداول برای آشکارساز ردپایی هسته ای
۲۷	جدول(۳-۱)- قابلیت ثبت ذرات در شرایط مختلف شیمیایی
۵۱	جدول(۱-۴)- انرژی گست برای برخی از پیوندها
۵۲	جدول(۲-۴)- اصل نور کندگی
۵۵	جدول(۳-۴)- ضرایب جذب برای دو پلیمر PMMA و پلی کربنات
۶۸	جدول(۱-۵)- نتایج آنالیز آماری

فهرست اشکال

صفحه	عنوان
۱۰	شکل(۱-۱)- تغییر V_b , V_i و V در CR-39
۱۱	شکل(۲-۲)- صیغه ای جذب فرا بنتش برای نمونه های CR-39
۱۴	شکل(۱-۳)- عکس ردپاهای تشکیل شده توسط باریکه ناشی از یونیدای Ne در پلاستیک CR-39
۱۹	شکل(۲-۳)- دیاگرام شماتیک برش زنجیره در پلیمرها
۲۱	شکل(۳-۳)- زاویه بحرانی خورش
۲۵	شکل(۴-۳)- لکه های ردیابی خورش الکتروشیمیایی
۲۶	شکل(۳-۴-۵)- مراحل خورش الکتروشیمیایی
۲۷	شکل(۳-۶)- روش سینماتیک با یک میکروسکوپ نوری
۳۹	شکل(۴-۱)- ترازهای انرژی یک لیزر اکسایمر
۴۰	شکل(۴-۲)- طرحواره ای از یک لیزر اکسایمر
۴۲	شکل(۴-۳)- اسیلوگراف پالس لیزر اکسایمر
۴۳	شکل(۴-۴)- سطوح پتاسیل برای لیزر اکسایمر
۴۷	شکل(۴-۵)- مراحل بر هم کش پالس لیزر فرا بنتش با پلیمر
۴۸	شکل(۴-۶)- شیمیایی چدار منومر PMMA
۴۹	شکل(۷-۴)- همتاند سازی رایانه ای
۵۰	شکل(۸-۴)- نمودار تراز انرژی
۵۴	شکل(۹-۹)- صیغه جذب پلیمرهای گوناگون
۵۷	شکل(۱۰-۱)- نمودار عمق کندی بر حسب جگانی انرژی
۵۸	شکل(۱-۱)- شماتیکی از یک آنالیز خورش الکتروشیمیایی
۶۰	شکل(۱-۲)- منحنی تغییرات جگانی ردیابی ذرات آلفا بر حسب زمان پرتو دهنی
۶۴	شکل(۱-۳)- منحنی تغییرات چگانی ردیابی ذرات آلفا بر حسب زمان پرتو دهنی.

- برای دو حالت پرتوودهی شده توسط لیزر (۰-۳ ثانیه) و بدون پیش پرتوودهی لیزری
شکل(۴-۴)- منحنی تغییرات چگالی ردپایی ذرات آلفا بر حسب زمان پرتو دهی.
- برای دو حالت پرتوودهی شده توسط لیزر (۰-۴ ثانیه) و بدون پیش پرتوودهی لیزری
شکل(۴-۵)- منحنی تغییرات چگالی ردپایی ذرات آلفا بر حسب زمان پرتو دهی.
- برای دو حالت پرتوودهی شده توسط لیزر (۰-۵ ثانیه) و بدون پیش پرتوودهی لیزری
شکل(۴-۶)- منحنی تغییرات چگالی ردپایی ذرات آلفا بر حسب زمان پرتو دهی.
- شکل(۴-۷)- منحنی تعداد ردپاهای در هر فیلد بر حسب زمان پرتوودهی آلفا
- شکل(۴-۸)- منحنی تعداد ردپاهای در هر فیلد بر حسب زمان پرتوودهی آلفا در
حالت پیش پرتوودهی شده با لیزر (۰-۴ ثانیه)
- شکل(۴-۹)- منحنی تغییرات چگالی ردپایی ذرات آلفا بر حسب فاصله
- شکل(۴-۱۰)- منحنی تغییرات چگالی ردپایی ذرات آلفا بر حسب انرژی.
- برای دو حالت پرتوودهی شده توسط لیزر (۰-۵ ثانیه) و بدون پیش پرتوودهی لیزری
شکل(۴-۱۱)- طیف انرژی نوترون برای چشم ²⁴¹Am/Be
- شکل(۴-۱۲)- منحنی تغییرات چگالی ردپایی ناشی از نوترون سریع بر حسب زمان پرتوودهی
- شکل(۴-۱۳)- منحنی تغییرات چگالی ردپایی ناشی از نوترون سریع بر حسب زمان پرتوودهی، برای دو حالت پرتوودهی شده توسط لیزر (۰-۳ ثانیه) و بدون پیش پرتوودهی لیزری
- شکل(۴-۱۴)- منحنی تغییرات چگالی ردپایی ناشی از نوترون سریع بر حسب زمان پرتوودهی، برای دو حالت پرتوودهی شده توسط لیزر (۰-۴ ثانیه) و بدون پیش پرتوودهی لیزری
- شکل(۴-۱۵)- منحنی تغییرات چگالی ردپایی ناشی از نوترون سریع بر حسب زمان پرتوودهی، برای دو حالت پرتوودهی شده توسط لیزر (۰-۵ ثانیه) و بدون پیش پرتوودهی لیزری
- شکل(۴-۱۶)- فلوچارت برنامه بیسیک جمیت محاسبات آماری داده ها
- شکل(۴-۱۷)- آرایش مربوط به آزمایشگاهی فیزیک هسته ای
- شکل(۴-۱۸)- داده های ترتیب شده احتمالهای شکافت القایی
- شکل(۴-۱۹)- جابجایی سنت معن اورانیوم آشکر شده توسط اندازه گیری های رادیون د استفاده از SSNTD ها
- شکل(۴-۲۰)- a- صفر درجه سانتیگراد b- سی درجه سانتیگراد

فصل اول

مقدمه

روش آشکار سازی ردپای هسته ای حالت جامد بر پایه آسیبی که در امتداد مسیر ذرات یونیده قوی مثل یک ذره آلفا یا یک پاره شکافت در یک جامد ایجاد میشود استوار است. آسیب در امتداد مسیر را که رد پای نهان خوانده میشود ممکن است پس از خورش با مواد شیمیائی مناسب بتوان با یک میکروسکوپ نوری معمولی دید. رد پاهای قابل دیدن یا با مشاهده مستقیم یک شخص و یا یک وسیله خودکار شمرده میشوند.

نظریه های بسیاری برای تولید ردپای ذرات یونیده در جامدات ارائه شده است. اما هیچ یک از پدیده های مربوطه به مواد آلی و غیرآلی را تواماً توجیه نمی کند. ساز و کارهای اساسی از دست دادن انرژی معلوم است. یک ذره باردار سریع با برانگیزش و یونش انرژی از دست می دهد. یونش در درون هرجامد مرکزهای بار ایجاد می کند. الکترونهای رانده شده که پرتو دلتا نیز خوانده می شوند، می توانند یونش و برانگیزش بیشتری تولید کنند. در مواد آلی مثل پلیمرها و انگیزش ممکن است زنجیر بلند ملکولی را بشکند و رادیکالهای آزاد تولید کند. وقتی یون کند می شود شروع به گرفتن الکترون می کند و در نتیجه بار آن کاهش می یابد. در انتهای مسیر یون، برخوردهای اتمی به جای الکترونی مد برتر از دست دادن انرژی هستند. نتیجه برخوردهای اتمی جابجا بی اتم و ایجاد یک تهیجای است. بهترین وسیله دیدن ردپا،

خورش ماده آشکار ساز ردپایی حالت جامد بایک ماده شیمیایی است که ماده آسیب دیده را بیشتر تحت تاثیر قرار می‌دهد و ردپایی اصلی را بزرگ می‌کند. عقیده بر این است که منطقه آسیب دیده به این علت مورد حمله بیشتر قرار می‌گیرد که از نظر شیمیایی فعال‌تر از ناحیه آسیب ندیده اطراف است و این پیامدی از انرژی آزاد وابسته به بی‌نظمی‌های ایجاد شده در امتداد مسیر ذره است.

روش خاص خورش بستگی به ماده مورد استفاده دارد. میکا با اسید هیدروفلوریک ۲۷-M مدت ۲ تا ۳ ساعت در دمای اتاق خورش می‌شود. لگزان که یک پلیمر است با NAOH ۶-M به مدت ۳۰ دقیقه در ۷۰ درجه سانتیگراد خورش می‌شود. (لگزان پلیمری است که در کمپانی جنرال الکتریک تهیه شده و ترکیب مولکولی آن $C_{14}H_{16}O_2$ است.)

صرف‌نظر از اینکه نوع پلیمر یا محلول خورش چه باشند ردپاهای بزرگ می‌شوند. زیرا محلول خورش به سطح SSNTD و به سطح درونی ردپایی اولیه حمله می‌کند و یک سوراخ مخروطی ایجاد می‌کند. به این ترتیب ردپاهایی که در آغاز سطح را قطع کرده بودند زیر میکروسکوپ بصورت دایره یا بیضی ظاهر می‌شوند. اگر خورش را بیشتر ادامه دهیم ردپاهای ممکن است بر اثر خورش ناپدید شوند در نتیجه میزان خورش، بویژه در اندازه‌گیری‌های مطلق اهمیت دارد.

مطالعات اولیه نشان می‌دهد که ردپاهای قابل خورش چنین هستند:

- ۱- تنها توسط ذرات یونیزه‌کننده سنگین (مثلًا ذرات آلفا در مورد پلاستیکها و پاره‌های شکافت در مورد بلورها) تولید می‌شوند.
- ۲- تنها در عایق‌های الکتریکی یا نیمه رساناهای ضعیف تولید می‌شوند.
- ۳- حتی اگر در معرض نور یا دُزهای بالای اشعه X، ذرات بتا، تابش فرابنفش و غیره قرار گیرند، پایدارند.

دوام، سادگی و طبیعت ویژه قابل ملاحظه پاسخ این آشکار سازها منجر به کاربرد سریع آنها در زمینه‌های گوناگونی گردیده است. در حالیکه اطلاعات قابل توجه‌ای روی طبیعت ردپاهای خورش نشده از تکنیکهایی مانند میکروسکوپ الکترونی و پراکندگی اشعه زاویه

کوچک انباشته شده است، این فرایند خورش است که دنباله آسیب را تثبیت می‌کند و اجازه مشاهده تحت یک میکروسکوپ نوری را که منجر به کاربرد وسیع کنونی آشکار سازهای ردپای هسته‌ای حالت جامد شده را می‌دهد.

در اینجا به بعضی از انواع دیگر آشکار سازهای هسته‌ای که اجازه می‌دهند که تصویر مسیر ذره تشکیل شود اشاره می‌کنیم. این آشکارسازها تقریباً به ترتیب افزایش شباهت به آشکارسازهای ردپای هسته‌ای حالت جامد مرتب شده‌اند.

۱- اتفاک ابر

۲- اتفاک حباب

در بعضی از روشها، اساس اتفاک حباب بر عکس اتفاک ابر است. بجای تشکیل قطره‌های مایع در گاز در اینجا حبابهای گاز در مایع تشکیل می‌شوند. یونها می‌توانند بعنوان مراکز هسته‌سازی تشکیل حباب عمل کنند و این حباب‌ها می‌توانند مسیر ذره یونیزه‌کننده را ترسیم کنند.

۳- اتفاک جرقه‌ای

ساختار اساسی یک اتفاک جرقه‌ای، بانکی از صفحات فلزی موازی نازک جدا شده توسط شکافهای چند میلیمتری پرشده با یک گاز بی‌اثر در فشار نزدیک اتمسفر است. صفحات یک در میان به ولتاژ بالا وصل می‌شوند، درحالیکه صفحات میانی در پتانسیل زمین نگه داشته می‌شوند. یک ذره یونیزه‌کننده هنگام عبور از یک شکاف یا شکافهای متوالی باعث می‌شود جرقه‌هایی در امتداد مسیرش زده شود.

۴- امولسیون‌های هسته‌ای

در یک امولسیون (عکاسی)، یونیزاسیون تولید شده توسط یک فوتون یا یک ذره باردار منجر به تبدیل تعدادی از یونهای Ag^+ به اتمهای Ag می‌شود. اینها می‌توانند با هم جفت شده، تشکیل کمپلکس‌هایی را بدهند که می‌توانند تبدیل دانه AgBr را به Ag فلزی، تحت کنش ظاهر کننده کاتالیز کنند. در مرحله نهائی ثابت کننده تمام دانه‌های ظاهر نشده را حل می‌کند. بنابراین ردپای ذره بصورت آرایه‌ای از دانه‌های Ag سیاه مجسم می‌شود.

۵- بلورهای هالید نقره

این آشکارسازها بر تهنشینی خالهای نقره فلزی در امتداد مسیر ذره باردار در یک بلور AgCl یا AgBr تکیه دارد. بلورهای AgCl با ذرات باردار در حضور نور زرد تابش داده می‌شوند سپس توسط تابش نور UV ظاهر می‌گرددند. خالهای ریز فلز Ag بصورت ردپاهایی نشان داده می‌شوند. تابش UV یک منبع فتوالکترونهایی که یونهای نقره میانی متمرکز شده در امتداد مسیر یون را خنثی می‌کنند، تهیه می‌نماید.

اکنون ردپاهای خورش شده در تعداد زیادی از مواد مشاهده شده‌اند. این مواد عموماً پلیمرها، شیشه‌های غیر آلی، بلورهای معدنی و بعضی نیمه رساناهای ضعیف هستند. مهمترین تعمیمی که در باره این مواد می‌توان انجام داد اینست که تمام آنها جامدات نارسانا (از لحاظ الکتریکی) می‌باشند.

وهمکارانش مقدار 200 cm^2 را بعنوان مقاومت حدی که در کمتر از آن ردپاهای قابل مشاهده نیستند بیان کرده‌اند. در جدول (۱-۱) بعضی از آشکارسازهای SSNTD فهرست شده است.

در این پژوهه اثر پیش پرتودهی باریکه لیزر فرابینفشن اکسایمر بر چگالی ردپاهای و آستانه انرژی ثبت ذرات آلفا و نیز چگالی ردپاهای نوترون سریع در پلیمر لکسان بررسی شده است.

این پایان نامه شامل فصل‌ها و مباحث زیر می‌باشد:

در فصل دوم تحقیقات گذشته در زمینه مشابه این پژوهه مرور خواهد شد. در فصل سوم آشکارسازهای ردپای هسته‌ای حالت جامد به ویژه نوع پلیمری بررسی خواهد شد. در فصل چهارم لیزر و ساز و کارهای برهم‌کنش لیزر با پلیمر بررسی خواهد شد. در فصل پنجم آزمایش‌های این پژوهه و نتایج آنها بحث می‌شوند. همچنین کاربردهای این آشکارسازها در علم و تکنولوژی به صورت پیوست ارائه گردیده‌اند.

لازم به ذکر است که این کار بخشی از پژوهه دکترا را تشکیل می‌دهد که در دانشگاه صنعتی امیرکبیر توسط آقای بابک ژاله به سرپرستی استاد راهنمای این پژوهه در جریان است